

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แนวนโยบายด้านการจัดการศึกษาของประเทศไทยระบุว่า รัฐต้องจัดการศึกษา
อบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมแก่เยาวชน เพื่อให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม
และจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับ
ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สร้างองค์ความรู้และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับ
การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สนับสนุน
การค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการ
พัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรม
ของชาติ และเพื่อสนองนโยบายดังกล่าว จึงได้มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาขึ้น
คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และได้ระบุไว้ในมาตรา 23 ว่า การจัดการ
ศึกษาทั้งในการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นที่
ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
2547 : 12-13)

มาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ยังได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น
มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม
ในการดำรงชีวิต สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2547 : 5-6) แต่ในสภาพปัจจุบันซึ่งเป็นโลกของยุค
ข้อมูลข่าวสาร และความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้โลกเป็นสังคม
ยุคโลกาภิวัตน์ คือ ไร้พรมแดน สภาพความเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง
กระแสวัฒนธรรม ข้อมูลข่าวสารที่หลั่งไหลและแพร่กระจายในสังคมไทยผ่านสื่อต่าง ๆ
ก่อให้เกิดสังคมที่เป็นยุควัตถุนิยม และบริโภคนิยม เกิดความฟุ้งเฟ้อในหมู่ประชากร เยาวชน
ที่เรียกว่าคนรุ่นใหม่ (กรมสามัญศึกษา. 2541 : 94) เมื่อวัฒนธรรมไทยอันดีงามแบบดั้งเดิมได้
เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงทุกวันทำให้เกิดการดำเนินชีวิตแบบเร่งรีบ

การเอาใจเอาเปรียบ ปัญหาครอบครัว การกดขี่ การโกหกหลอกลวงเพื่อเอาตัวให้รอดเกิดการเห็นแก่ตัว การลื้อฉลเอาใจเอาเปรียบ การย่อหย่อนในศีลธรรมจริยธรรม การขาดระเบียบวินัย และใส่ใจความถูกต้องและวัฒนธรรมอันดีงามน้อยลง (พิเชษฐ คตเมธี. 2548 : 1) ผลจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ทำให้การติดต่อสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้าและรวดเร็ว มีการแข่งขันในด้านต่าง ๆ สูงขึ้นมาก ในทางอุตสาหกรรม เศรษฐกิจการค้า ทำให้การพัฒนาทางด้านวัตถุเจริญขึ้นมาก มีสิ่งอำนวยความสะดวกเกิดขึ้นมากมาย ทำให้วิถีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของสังคมถูกเปลี่ยนแปลงและเบี่ยงเบนไปสู่รูปแบบใหม่ โดยอ้างเหตุผลถึงความเป็นสากล (พิทยา โยวะมุข. 2546 : 1) และความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเป็นค่านิยมสู่วัตถุนิยม เป็นสาเหตุที่ทำให้มนุษย์ในสังคม สภาพสังคมและการดำเนินชีวิต เปลี่ยนจากสังคมที่เคยพึ่งพาอาศัยกัน มีความเอื้ออาทร มีการแบ่งปัน ช่วยเหลือเกื้อกูล มีเมตตาธรรมต่อกัน กลับไปสู่สังคมที่มีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น ละทิ้งความชอบธรรม ความผิดในเรื่องคุณธรรมเป็นเรื่องธรรมดาถ้าหากเกิดขึ้น (สรวุฑ จิตบุญมี. 2543 : 1)

กระบวนการทางการศึกษา เป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาให้คนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และมีคุณภาพมากขึ้นได้ และบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในด้านการบริหารจัดการ ด้านการศึกษา คือ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารและครู ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนแก่เยาวชนแล้ว ยังรวมถึงการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรม พฤติกรรมของครูมีความสำคัญมากกว่าคำสอนหลายสิบเท่า เพราะเด็ก ๆ เยาวชนจะจดจำพฤติกรรมที่ครูแสดงออกได้อย่างติดตามและตั้งใจมากกว่าการจดจำคำสั่งสอน ดังนั้นครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องเป็นคนดี มีศีลธรรม สอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาที่มุ่งหวังในการพัฒนาความเจริญ ความงาม จริยธรรมและคุณธรรม (สรวุฑ จิตบุญมี. 2543 : 4-5)

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานแก่ครูอาวุโส ประจำปี 2522 ความตอนหนึ่งว่า "...ครูที่แท้จริง เป็นผู้ทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยัน และอดสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัย ตำรวม ระวังความประพฤติของตนให้อยู่ในแบบแผนที่ดีงาม ต้องปลื้มตัว ปลื้มใจจากความสะอาดสบายและความสนุกรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจให้มันคงแน่นอน ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ ต้องเมตตา หวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง

ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งด้านวิทยาการ และความฉลาดรอบรู้ในเหตุผล...” (ทองย้อม สาคกรสูงเนิน. 2548 : 1)

คุณธรรม คือคุณงามความดี เป็นสิ่งที่คอยกำหนดให้คนมีความประพฤติชอบ กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และหลีกเลี่ยงสิ่งที่ชั่วร้าย ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา เป็นหัวหน้าที่ต้องปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา ต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี และต้องบังคับใจตนเองให้อยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี มีคุณธรรมประจำใจตลอดเวลา ความมีคุณธรรม เป็นคุณสมบัติอีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารจัดการด้านการศึกษาเป็นไปด้วยความราบรื่น บรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้บริหารขาดคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามแล้ว นอกจากจะไม่สามารถบริหารงานให้สำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรแล้ว ยังจะไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไป เกิดวิกฤติศรัทธาในตัว ผู้บริหารและเสียการปกครองในที่สุด (ทองย้อม สาคกรสูงเนิน. 2548 : 2)

ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา เป็นผลมาจากความรู้ความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อเยาวชน ในการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น ผู้บริหารและบุคลากร จะต้องมีความเพียบพร้อมและประกอบด้วยคุณสมบัติหลายประการ คือ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการบริหาร มีทักษะในการทำงานมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ คือ สมรรถภาพ ประสิทธิภาพในตัวบุคลากรในการทำงาน คุณสมบัติของผู้บริหารที่มีคุณธรรมจริยธรรมนั้น จะส่งผลให้การทำงานร่วมกันกับบุคลากร ฝ่ายต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุขเป็นที่ยอมรับนับถือ ผู้ร่วมงานเกิดขวัญและกำลังใจ มีความรู้สึกรักมั่นคงในการทำงาน ทำให้การทำงานนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานที่ผู้บริหารควรตระหนักและคำนึงถึง ได้แก่ มีเมตตากรุณา เสียสละ ไม่เอาเปรียบ มีความยุติธรรม มีความรักและห่วงใย และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 12)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีหน้าที่หลักในการรับผิดชอบในการจัดการศึกษาทั้งในระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา โดยมีโรงเรียนในเขตรับผิดชอบทั้งหมด 331 โรงเรียน และมีบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3,571 คน และทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้จัดให้มีโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรและเยาวชนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการอบรมธรรมสำหรับผู้บริหาร โครงการเข้าค่ายธรรมเนื่องในโอกาสวันสำคัญทาง

ศาสนา โครงการอบรมธรรมภาคฤดูร้อนสำหรับเยาวชน โครงการอบรมพุทธบุตร แต่ในสภาพความเป็นจริงบุคลากรทางการศึกษาต่างก็มีความแตกต่างทางด้านพื้นฐานทางครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูความประพฤติ การดำเนินชีวิต การปฏิบัติตน การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม จากรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของกลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มตรวจสอบภายใน และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้บริหารในสถานศึกษา พบว่ามีบุคลากรกระทำการอันเกิดจากพฤติกรรมที่ขาดคุณธรรมจริยธรรมในตัวบุคลากร เช่น การถูกร้องเรียนในเรื่องของพฤติกรรมชู้สาว การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กและเยาวชน การยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข การลงโทษนักเรียนที่เกินกว่าเหตุ การละเว้นหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ การใช้อำนาจอิทธิพลข่มขู่ผู้อื่น การประพฤติตนไม่เหมาะสมกับฐานะของครู ความคิดอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องการเงินและพัสดุ การทุจริต เบียดบังผลประโยชน์ของทางราชการเพื่อส่วนตน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2549 : เอกสารอัดสำเนา)

จากเหตุการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นครู เป็นบุคลากรทางการศึกษา มีประสบการณ์ในการสอนและการทำงานเกี่ยวกับการศึกษาและการประสานงานบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษาเดียวกันและในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ จึงมีความต้องการที่จะทราบวาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อยู่ในระดับใด มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มที่มีคุณลักษณะต่างกันหรือไม่ เพียงใด เพื่อที่จะได้รับทราบข้อมูล สำหรับนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวบุคลากรมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อเยาวชนและสังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เพศและสังกัดของสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เพศและสังกัดของสถานศึกษา ทั้งโดยรวม และรายด้าน

3. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงพฤติกรรม ด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีสถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เพศและสังกัดของสถานศึกษาต่างกัน อยู่ในระดับน้อย ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีสถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เพศและสังกัดของสถานศึกษาต่างกัน แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากร โดยใช้กรอบแนวคิดตามการปฏิบัติตนในด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2, 2549 : 1-15) ทั้ง 3 ด้าน คือ

1. พฤติกรรมด้านการครองตน
2. พฤติกรรมด้านการครองคน
3. พฤติกรรมด้านการครองงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จาก 331 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร 331 คน และครู 3,240 คน รวมทั้งสิ้น 3,571 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgna) (บุญชม ศรีสะอาด. 2548 : 53) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น ผู้บริหาร 178 คน และครู 343 คน รวมทั้งสิ้น 521 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครู

2.1.2 ระดับการศึกษา จำแนกเป็น

- 1) ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น

- 1) 1 - 20 ปี
- 2) เกิน 20 ปีขึ้นไป

2.1.4 เพศ จำแนกเป็น

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

2.1.5 สังกัดของสถานศึกษา

- 1) โรงเรียนของรัฐบาล
- 2) โรงเรียนเอกชน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร และครูของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 3 ด้าน คือ

2.2.1 พฤติกรรมด้านการครองตน

2.2.2 พฤติกรรมด้านการครองคน

2.2.3 พฤติกรรมด้านการครองงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรม หมายถึง กิริยา อากักร ทำทาง บุคลิกภาพที่บุคคลได้แสดงออกมา ทั้งคำพูด หรือการแสดงท่าทางต่าง ๆ
2. คุณธรรม หมายถึง ความรู้สึกสำนึกที่ดี ที่มีอยู่ภายในจิตใจของบุคคล ความดีงาม ในตัวบุคคล อันเป็นผลมาจากการถูกปลูกฝัง อบรมเลี้ยงดู การสั่งสอน การศึกษา การสั่งสม จากประสบการณ์ ซึ่งแสดงออกโดยการประพฤติแต่สิ่งที่ดีงามทั้งกาย วาจา ใจ เน้นเพื่อให้มี ประโยชน์ทั้งต่อตัวเองและผู้อื่น มีความยุติธรรม เสียสละ มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น
3. จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติดีที่แสดงออกมาตามที่จิตใจกำหนด ที่สั่งสม มาจากการอบรม สั่งสอนและปลูกฝังเกี่ยวกับความถูกต้องดีงาม มีคุณธรรม สังคมส่วนใหญ่ ยอมรับในพฤติกรรมหรือการกระทำนั้น ๆ
4. ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ระดับการปฏิบัติตนของบุคคล ตามการรับรู้ของตนเอง จำแนกเป็น 3 ลักษณะ คือ
 - 4.1 พฤติกรรมด้านการครองตน หมายถึง การแสดงออกทั้งทางกาย วาจา ใจ ที่สื่อถึงความดี ความงาม และมีแนวกำหนดที่ทำให้บุคคลประพฤติชอบ กระทำในสิ่งที่ ถูกต้อง และหลีกเลี่ยงการกระทำชั่ว
 - 4.2 พฤติกรรมด้านการครองคน หมายถึง กิริยา ท่าทางการแสดงออกถึงความดี ความถูกต้องเหมาะสมในการประสานงานกับบุคคล ซึ่งแสดงออกถึงความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้เกียรติ เคารพยกย่องผู้อื่น
 - 4.3 พฤติกรรมด้านการครองงาน หมายถึง การแสดงออกถึงความดี ความงาม ความถูกต้องและความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพ
5. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
6. ครู หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
7. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 (ป.1 - ป.6) และโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3-4 (ม.1 - ม.6) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

8. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกเป็น วุฒิปริญญาตรี หรือต่ำกว่า และสูงกว่าปริญญาตรี
9. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จนถึง ณ เวลาปัจจุบัน จำแนกเป็น 1 - 20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป
10. เพศ หมายถึง เพศชาย และเพศหญิง
11. สังกัดของสถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ข้อมูลที่สามารถใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร ครู และผู้สนใจทั่วไป ในการปรับปรุงแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในบุคลากร และองค์กรอย่างยั่งยืน ตลอดจนการวางแผนในการทำงานในการดำเนิน โครงการ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อหน่วยงานต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY